

2026

1. szám

K
E
H
E
L

Szolgálat

Szentendrei Református Egyházközség

Húsvét - Szolgálat

Rembrandt: Emmauszi vacsora (1628)

„Amikor pedig még mindig hitetlenkedtek örömben, és csodálkoztak, megkérdezte tőlük: Van itt valami enivalótok? Ők pedig adtak neki egy darab sült halat. Elvette, és szemük látára meette.” (Lk 24,41-43)

A magasság szédítő. A megszokott perspektíva, az elérhető távolság, a képesség, hogy alakítani tudom a környezetemet – mind elillan. Ami marad, az az elveszettség, a végtelen kicsinység, a kiszolgáltatottság és a tehetetlenség érzése.

Nem csoda, ha az emberek a tudományos megalapozottságba kapaszkodnak a feltáma-

dással szemben. A kapaszkodás még kevés is: hozzáláncolják magukat. Mert szédítő a gondolat, hogy az élet folytatódik a halál után. Milyen az az élet? Mennyire más világ a „másvilág”? Hová kerülünk, kik közé, ki rendelkezik felettem, én magam képes leszek rá? A testemmel mi történik? Az idő folytatódik, vagy talán nincs is odaát? Számít ott, hogy mit kezdtem itt az életemmel?... Túl sok a kérdés, és túl kevés az információ... Ha képletekkel leírhatóan, ha tudományos kísérletekkel megismételhetően állna előttünk a tény, hogy van feltámadás, élet a halál után, mit számítana az? Mi változna meg itt? Ha ez egy technológia volna, amit mondjuk a

„Feltámadás Művek” szabadalmaztatna – paradox módon –, ölnének is érte. És biztos akadna olyan is, aki nem akarna „élni vele”. A legnehezebbek pedig lemondanánk róla másokért...

Isten nem ember, hogy meg kellene feleljen kicsinyes, földhözragadt értetlenkedő kérdéseinkre, ellenvetéseinkre, őszinte kíváncsiságunkra vagy épp kétségbeesett könyörgésünkre. És mégis... Szeretete miatt emberré lett, hogy szót érthessünk vele, hogy a halál pusztításából kivonjon minket. Hogy megkeresse és megtartsa az elvesztettet. Az ember Krisztus Jézus meghalt és feltámadt, hogy vele együtt a krisztusi ember is élhessen a halál után. De csak a krisztusi, mert minden, ami Ő ellene van, ami bűn, ami hazugság és gonosz, annak a halál teljesíti be sorsát. Nem lehet másképp, ha a feltámadással az örök boldogság világába érkezünk. Isten maga lebbentette fel a fátylat előttünk Jézusban, kijelentésében. A kérdés most is ugyanaz: Mit számít mindez? Mit változtat meg ez itt és most? Hogyan lehet ezzel élni?

A feltámadt Krisztus láthatóan ugyanaz, aki előtte is volt: szeretet. Nem fárasztja az Emmaus felé tartó csalódott tanítványok értetlenkedése (l. a fent idézett jelenet előzményeit az evangéliumban), melléjük szegődik, nyitogatja szemüket, szívüket, értelmüket. Meg is születik bennük először az öröm (!), azután a felismerés. Jézus most is vigyáz rájuk: nem nyomja őket agyon a mindent tudással, sem önmaga teljes valójával, elrejtí önmagát előlük, hogy szabadon kapcsolódhassanak hozzá, maguktól, örömmel. Jézus szereti tanítványait, a kedvükért, örömeikre belemegy a játékba is:

előttük eszik és iszik, hogy megnyugodjanak, Ő az, és Ő tényleg él, nem egy szellemmel van dolguk.

Krisztusnak számít ez a világ, számít az ember, és ezen a feltámadás sem változtat semmit! Nem teszi jelentéktelenné, lényegtelenné azt, ami itt és most van. Jézus ugyanúgy szeret, ugyanúgy szolgál. Az ő életének, jelenlétének a kulcsa nem az emberi nyomorúság, hanem az elvesztett és visszaszerzett Élet!

Szabad/lehet/kell így látnunk a szolgálatot: ez a válasz az eljövendő élet dicsőségére!

Isten tényleg a maga képére teremtett minket: szimpatikusak vagyunk Neki is, ezért szenved együtt velünk (szó szerint ezt jelenti a szün-patia: vele szenvedni). De ezért tudunk mi is együttérzők lenni egymással. A feltámadás nem lényegi változást hoz a szolgálatban, hanem reményt, örömet és vigasztalást ad benne. Akiben már elkezdődött a krisztusi élet, az szolgálja a többieket.

Ha te még uralkodni akarsz, vagy kihasználni a másikat, ha csak önmagaddal törödsz, az a halál benned. Ha csak magad miatt, az elismerés miatt, a megfelelés miatt szolgálsz Istennek vagy másoknak, az is a halál benned. Add halálba a halált, mielőtt az nyel el téged! Csak ami krisztusi, csak az él igazán. Az Ő élete szolgálat. Bennünk is. Mert szeretet, nem magának él. A szeretet legyőzi a halált. A szolgálat Jézus élete bennünk. Öröm, szabadság, vigasztalás – reménye az örök életnek bennünk és közöttünk. Ő él! Éljen Vele!

Harmathy András
gyülekezeti lelkipásztor

KEHELY

SZENTENDREI
REFORMÁTUS
EGYHÁZKÖZSÉG

A Szentendrei Református Egyházközség kiadványa

Honlapcím: www.szre.hu

Felelős kiadó: dr. Harmathy András gyülekezeti lelkipásztor

Főszerkesztő: Wieland Brigitta

Szerkesztő: Kiss Klaudia, Csaba Gitta Lektor: Sikolya Zsolt

Borítóterv: Harmathy Nóra Tördelő: Kereszti Csilla

Gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben.

Szolgáló élet

„Különbségek vannak a szolgálatokban is, de az Úr ugyanaz.” (1Kor 12,5)

Mit jelent számomra a szolgálat? „Régen” meglelégedéssel töltött el, ha segíthetek bárhol, bárkinek, bármikor. „Ma” meglelégedéssel tölt el, hogy az Úrnak, az Úrral dolgozhatok. Nagy boldogsággal tölt el, hogy az Úr megmutatja, hol a feladat, hol a szükség. Nem mondom, hogy mindig ilyen egyszerűen ment: a kertészkedésben a gazolást nagyon nem szeretem, de az Úr megmutatta, hogy ezt is lehet örömmel csinálni a testvérek társaságában, együtt munkálkodni a szépért, amit Isten teremtett.

Szívemre helyezte az Úr a szegények, elesettek, idősek, betegek, nélkülözők szolgálátát. Nagy boldogság, hogy a gyülekezet milyen módon van jelen a rászorulóknak segítségében. Élelmiszert hoznak a hajléktalanszállón élőknek, a szükséglakásokban lakó családoknak, hajléktalanoknak, anyaotthonnak. A Vasárnapi Merőkanálnál több testvérrel együtt segíthettünk a rászoruló családoknak. Végtelenül hálás vagyok, hogy megtapasztalhatom a testvéri közösséget és az együtt munkálkodást, és amikor látom az elesettek szemében a reménytelenséget, el-

mondhatom nekik, hogy van reménységünk! Hálás a szívem, hogy Mennyei Atyánk mutatja az utat, formál minket, lehetőséget ad rajtunk keresztül megmutatni gondoskodását és végtelen szeretetét.

Feladataim során vallom: „Jutalmam, hogy tehetem.” (Diakonisszák jelmondata)

„Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” (Mt 20,28)

Sulyok Andrea

„Nagyobb boldogság adni, mint kapni.” (ApCsel 20,35b)

Fotó: Tóth András

Gyermekként korán észrevettem magamon, hogy leginkább az ajándékozó szerepében töltött el igazi boldogság. Szenteste elsőként álltam a család elé, és az egyenként gondosan becsomagolt ajándékok átadásához még külön műsort is készítettem. Különös képességet adott az Úr meglátni másoknál a szükségét és hiányt. A cselekedetek irányába viszont nem mindig indított meg a szívem, mert az örömöm még nem Krisztusban gyökerezett.

Már több éve tagja voltam a gyülekezetnek, és vettem részt különféle alkalmakon (pl. csendes hétvégék, imakör, bibliakör), mikor még mindig úgy éreztem, nincs elegendő bibliai tudásom, nincs kellő jártasságom a krisztusi hitben, vagyis nem vagyok elég „gyakorlott” keresztény, hogy szolgálatot vállaljak. Sőt, volt időszak, amikor azt gondoltam, ki kell érdemelni, hogy az embert felkérjék egy-egy szolgálatra. Mások buzgósága néha még inkább hátra-

vetett. A közösség aktív részese akartam lenni úgy, hogy közben már az voltam.

Nagyon szoros kapcsolatom fűzött apai nagymamámhoz, így bátorságot kapva a diakóniai szolgálatba sikerült becsatlakoznom elsőként. Hamar megtapasztaltam Isten jelenlétét a beszélgetésekben, közös alkalmakon. Jöttek további szolgálatok (női kör, szeretetvendégség) és újabb felismerések. A szolgálatokban megélhettem a hálámat a közösségünkért és az Úr örök, megtartó szeretetéért,

kegyelméért. Részem volt másokat is szolgálatra hívni, ahol közösen munkálkodhattunk az Úr megváltó szeretetének hirdetésében, megismertetésében.

Nagy öröm meghallani Isten hívó szavát a szolgálatra. A mások felé fordulásban, a gondoskodásban és a figyelmességben megélhetjük a Vele való kapcsolatunk mélységét, miközben észrevétlenül formálja szívünket, tanít alázatra, szeretetre, megbocsájtásra.

Földeák Anna

Szeretem a kertet.

Sokat nézegettem a templomkertet, amikor megérkeztünk a gyülekezetbe, s vágy volt bennem, hogy úgy kihúznám azt a gazt. Majd egy vasárnap reggel készülődve az istentiszteletre többször hallottam, mintha valaki odasúgná, mondaná, hogy „Valami szépet Istenért.” Aznap a hirdetésekben elhangzott, hogy a kert gondozására egy csapatot szeretnének szervezni, és az irodában lehet jelentkezni. Ekkor állt össze bennem a kép, és jelentkeztem boldogan.

Mindig is lenyűgözött a természet, a teremtett világ szépsége, sokszínűsége, összetettsége, rendezettsége a legapróbb részletekig. Csodálatos látni, ahogy a magból gyönyörű növény lesz. Isten szemet kápráztató, fantasztikus környezettel ajándékozott meg bennünket. Hálásak lehetünk érte.

Azután csatlakoztak testvérek a szolgáló csapathoz. Most nyolcan vagyunk. Hála ezért a közösségért is Istennek, s azért is, hogy megoszthatjuk a feladatokat, s közben csacsogva – mint az énekesmadarak – az életünket is. Beszélgetünk, néha összejövünk pizzázásra, sültizésre.

Sokat ad nekem ez a szolgálat, hiszen Isten kegyelméből olyat csinálhatok, amit szeretek is. Közben formálódok is. Többször kerültem helyzetekbe, melyek tükröt tartottak elém, hol is kell változnom, változtatnom, elengednem.

Szeretettel várunk kis közösségünkbe, hogy együtt tehezzünk szépet, így mutatva a mi szerető Istenünkre, aki ennyi szépséggel és gazdagsággal halmozott el minket.

Oszlácsné Margit

Kertészcsapat (balról): Oszlácsné Margit, Szabó Júlia, Csaba Gitta, Sulyok Andrea, Tamás Judit, Kocsi László, Tar-Lévai Krisztina és Kiss Károly

„S a többit hagyd az Úristenre.”

Régóta gyülekezetünk tagjai, fivérek, hűséggel szolgálnak a világban és a közösségünkben egyaránt. Mit jelent számukra mindez, erről kérdeztem Vincze Jenő okleveles közgazdász és Vincze Ottó Munkácsy-díjas (2005) képzőművész testvérünket.

Mikor szólított meg titeket az Úr, és hogyan csatlakoztatok a gyülekezethez?

Vincze Jenő: Felnőttként tértem meg a 90-es években. 2000. december 19-én konfirmáltam. Emléklapomon ez állt, amit ma is magaménak érzek: *„Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek! Minden dolgok szeretetben menjen végbe!”* (1Kor 16,13-14)

Vincze Ottó: Tizenegy év a korkülönbség közöttünk, így az életünk fordulópontjai, mérföldkövei időben gyakran távol estek egymástól. Mindig nagyon büszke voltam a bátyámra.

A nyitottság a csatlakozásra mindkettőnkben egyformán megvolt. Én a '90-es évek első felében kezdtem látogatni az istentiszteleteket, majd az évtized vége felé konfirmáltam. Megérintett, amit a szószékről hallottam. Később a bibliakörbe is jártam. Számomra ez lehetett a legerősebb motiváció.

Számos területen végeztetek szolgálatokat, a gyülekezetben belül és kívül. Melyek ezek, és hogyan indultatok el?

V.J.: Első szolgálatom még pópresbiter koromban volt, akkor végeztük a parókia teljes átalakítását, felújítását. Az építési bizottság tagjaként részt vettem a tervezésben, ellenőriztem, dokumentáltam az építkezés folyamatát. Felelőségem vállalta a konyhai berendezések, a szekrény sor tervezését.

Jelenleg a diakónia területén szolgálom. Az idősekkel való rendszeres kapcsolattartás a feladatunk, hálásak azért, hogy megkeressük őket, beszélgetünk velük. Öröm megismerni őket, sokat lehet tőlük tanulni, hitünkben is épülni a tapasztalataikból.

Tagja vagyok még a gazdasági bizottságnak, valamint a Szentendrei Református Gimnáziumért Alapítvány kuratóriumi tagjaként is adóknak feladataim. Szívesen vállalom egyéb szolgálatot is.

V.O.: Édesanyánk aktív, szolgáló tagja volt gyülekezetünknek. Talán részben innen ered,

hogy mind a munkámban, mind pedig a gyülekezetben fontos számomra a kapcsolódás a közösséghez.

Tevékenységem során különböző országos és helyi alkotócsoporthoz bizalmát elnyerve főleg a képzőművészet területén voltam hosszabb ideig művészeti vezető vagy vezetőségi tag.

Jó két évtizedig vettem részt egy művészeti galéria működtetésében a Barcsay Jenő Általános Iskolában. Művészeti tanácsadóként pedig bő húsz éve segítem városunk főépítészének munkáját.

Fotó: Tóth András

Gyülekezetünkben a kétezres években voltam pár évig tagja az akkori presbitériumnak dr. P. Tóth Béla lelkipásztorunk idejében.

Mit jelent számotokra szolgálni?

V.O.: Az előbb említett munkáimból, megbízásaimból adódó feladatok ellátása sosem jelentett számomra rangot, sokkal inkább a közösség bizalma és az ebből adódó szolgálat volt fontos számomra. Mindig nagyon tudtam hinni az összeadódó szellemi energiákban és azok közös gyümölcsében, ezek képesek túlmutatni az egyéni erőfeszítéseken.

V.J.: Nekem idő kellett ahhoz, hogy megértsem, hogy mindent Istentől kapunk. A családukat, a tehetségünket, képességünket, erőnket, szorgalmunkat, pénzünket is, mindent és mindenhol. Az Úr mindenkinek ad, abból a sok jóból, amit Tőle kapunk, nemcsak adakozással, hanem szolgálatainkkal is visszaadhatunk, hogy az Ő dicsőségére tudjunk élni. Megtiszteltetés, hogy tehetem.

Mit tudtatok közben adni, és mi volt az, amit kaptatok? Lehet növekedni ebben?

V.O.: Mint ahogyan nem csak a jó pap vagy a figyelmes tanár tanul holtig, úgy a közösségi

szolgálatot végző is sok szellemi értékkel gyarapodhat. Ezek továbbadása az én olvasatomban hálás feladata, kötelessége is. Ha ars poeticát kellene megfogalmaznom, akkor annak sarokpontjai az értékteremtés, értékmentés, érték-megőrzés és továbbadás lennének.

Mindezek első vonalában legfőbb értékünket, a hitéletet kell említeni, ami számomra egzisztenciális kérdés. Az ebben való növekedésünk szintén közösségi keretek között bontakozhat ki.

A kezdeti tűz hosszú évek után alábbhagyhat, elfáradhatunk, nehézségek jöhetnek. Miért érdemes mégis folytatni, honnan jön a forrás?

V.O.: Ezek a nehézségek mindannyiunk életében felmerülhetnek, és idő múltával fel is mérülnek. A forráshoz rendszeresen, naponta érdemes járni. A napi igeszakasz olvasása számomra ilyen, bár be kell valljam, hogy a mindennapok sodrában sokszor elvétem a figyelmem irányát olykor hosszabb időre is, ezért nem is érzem magam ebben a kérdésben példának.

A filmművészet egy ragyogó klasszikus műve jut erről eszembe. Ingmar Bergman *Úrvacsora* című, lecsupaszított cselekményű és lényegre törő alkotása. Szeretettel ajánlom mindenki figyelmébe, különösen e téma kapcsán.

Vidéki munkám során magam is átéltem egyszer egy zempléni hegyaljai faluban olyan hűvös istentiszteletet, ahol egymagam álltam a templomban. Ezt Szentendréről nézve nehéz elképzelni. A szertartást a fiatal lelkésszel és az orgonistával megtartottuk.

V.J.: Igével szeretnék válaszolni: „*Elfáradnak és ellankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak. De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.*” (Ézs 40,30-31)

Miben, és mikor éreztétek meg leginkább az Úr jelenlétét?

V.J.: A mi gyülekezetünk nekem lelki otthon, ahol különösen érezhetem az Úr jelenlétét, testvérek vesznek körül, akiktől bármikor kérhetek segítséget, megoszthatom gondjaimat. Ezt többször átéltem. Akkor is, amikor a Covid idején a feleségem 6 hétig a kórházban volt, az egész gyülekezet imádkozott értünk, megmutatva ezzel, hogy a közös imának mekkora ereje van. Ágota tiszteletes asszony könnyeivel küsz-

ködvé hirdette a szószékről, hogy a feleségemet már levették a lélegeztetőgépről. Minden reggel biztató, megtartó ígét kaptam SMS-ben, több testvérünk ételt hozott. Mai napig őrzöm azt a kártyát, melyet a gondnok úréktől kaptam a következő igével: „*Jöjjetek, térjünk meg az Úrhoz, mert ő megsebez, de meg is gyógyít, megver, de be is kötöz bennünket.*” (Hós 6,1)

Ezeket mi soha nem fogjuk elfelejteni, örökké hálásak leszünk az Úrnak, hogy ilyen gyülekezetünk és testvéreink vannak.

V.O.: Kierkegaard egyik emblemikus mondatát idézném mottóul: „*Az életet bár előre felé éljük, mégis visszafelé értjük.*”

Nehezebb időszakokban vagy megállító élethelyzetben is imádkoztam már a kegyelemért, hívtam segítségül Urunkat. Saját tapasztalatból is mondhatom, sokszor nem mindig látszik tisztán, hogy mi, miért is történt. Minden összeszedett erő is kevésnek bizonyulhat a szilárd talpon maradáshoz. Tapasztalatból és hittel mondom, az ima segített.

Az elért sikereket követő derűs órákban is jó hálát adni a kapott áldásért. Érezhetővé válik, ami azelőtt rejtve volt.

Néha szakmai, baráti körben megkérdezik tőlem kicsit pongyolán, nem sokat törődve a diszkrécióval: És te miből élsz? Mostanában egy szóval válaszolok: Kegyelemből. Van, aki érti.

Miért vagytok igazán hálásak az Istennek?

V.J.: Családomért, felnőtt lányaimért és vejeimért, csodálatos unokáimért, testvéröcsémért, gyülekezetünkért, testvéreinkért.

V.O.: A kegyelemért és a megtapasztalt megtartó erőért.

Mit javasolnátok azoknak, akik most kezdenek elindulni ezen az úton?

V.J.: Jöjjenek minél gyakrabban közénk istentiszteletre, bibliakörökre, férfi- vagy asszonyköri alkalmakra, verses estekre stb. Vállaljanak bátran szolgálatot. A szolgálatokat is evangelizációnak tekintem. Biztatásként: „*Ki Istenének átad mindent, Bizalmát csak belé veti, Azt csudaképpen őrzi itt lent, Ínség baj közt is élteti.*” (741. ének)

V.O.: Legyenek állhatatosak, bizakodók, jöjjenek és hagyják otthon a kétségeiket!

„*S a többit hagyd az Úristenre.*” (Goethe: Életszabály)

Wieland Brigitta

A szolgálat számomra mindig is szívügy volt. Örömmel adok, segítek és támogatok másokat. Az a legjobb, hogy ezt nem a dicséretért teszem, hanem Jézus dicsőségére. A szolgálat számomra nem csupán feladat, hanem a Jézussal való együtt járás természetes következménye. Az Ő szeretetéből, jelenlétéből és vezetéséből fakad minden, amit mások felé adhatok. Három évvel ezelőtt, amikor jött egy lehetőség,

hogyan szólítsuk meg a gyerekeket, és hogyan vigyük közelebb hozzájuk Isten igéjét. A közös játékok és kézműveskedések, amelyeket ő állít össze, mindig nagy örömet szereznek a gyerekeknek, és szeretettel fogadják őt. Hálás vagyok azért, hogy mindezt együtt, Jézussal járva élhetjük meg. Hiszem, hogy a gyerekszolgálat élménye és tapasztalatai hosszú távon formálni fogják a nagyfiam életét is. A

Fotó: Tóth András

örömmel mondtam igent a gyerekszolgálatra. Bár eleinte féltem: vajon képes leszek-e úgy továbbadni Isten Igéjét, hogy valódi magvető lehessenek a gyerekek szívében? Arra szülőként is hamar rájöttem, hogy az ember nem lehet hamis, mert ők őszinte tükröt tartanak elénk, és minden szóra, minden mozdulatra figyelnek. Különleges és felemelő élmény számomra, amikor egy kis elsős odakuporodik az ölembe, és úgy hallgatja a történetet. Megható megtapasztalni azt a bizalmat és figyelmet, amellyel a gyerekek felénk fordulnak. A velük való beszélgetések is nagyon értékesek számomra: őszintén megosztjuk egymással a gondolatainkat, és sokszor azt érzem, hogy nemcsak ők tanulnak tőlünk, hanem mi is nagyon sokat tanulunk tőlük. Külön öröm számomra az is, hogy a gyerekszolgálatra a nagyfiammal együtt készülhetek, aki a református gimnázium tanulója. Jó vele együtt gondolkodni, ötletelni arról,

gimnáziumban is igyekszem szolgálni, mert fontosnak tartom, hogy mi, szülők is tegyünk az intézményekért, amelyek nevelik és formálják a gyermekeinket. Már öt éve részt veszek a szülői munkaközösség munkájában. Idén pedig az a megtiszteltetés ért, hogy a szülőtársaim engem választottak a szülői munkaközösség elnökévé. Ez nagy öröm, ugyanakkor nagy felelős-

ség is számomra. Különösen fontosnak tartom, hogy ezt a feladatot úgy lássam el, hogy minden döntésemben és minden szolgálatomban Jézus tanításai vezessenek. Elsőre a templomi és az iskolai szolgálat talán két teljesen külön világnak tűnik, de számomra az évek során egyértelművé vált, hogy mindkettő ugyanannak a közösségi elköteleződésnek a része. A templomi szolgálat csendes, elmélkedő tere és az iskolai szolgálat nyüzsgő, szervezéssel és egyeztetésekkel teli mindennapjai ugyanazt a célt szolgálják: a közösség építését és Isten szeretetének továbbadását. Szolgálni tehát nem teher, hanem kiváltság – az a lehetőség, hogy részt vehetek abban, amit Isten tesz a világban.

„...Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.” (Mk 10,14)

Tar-Lévai Krisztina

Kántorizálás mint szolgálat

Édesanyám református lelkipásztorként egy olyan kis gyülekezetben szolgált, ahol nem lévén kántor, testvéreimmel együtt mi kísértük az éneklést harmóniumon. Kamaszként ez az első időben csak egy plusz feladatot jelentett, amire külön készülni kellett. Bár zongorázni nem nagyon szerettem, a zene mindig is nagyon fontos része volt az életemnek. A gimnáziumi évek és aztán az egyetemi időszak alatt is életem része lett a kántorizálás, 1985 óta a szentendrei gyülekezetben is.

Most orvosként pontosan tisztában vagyok vele, hogy milyen jótékony hatásai vannak az éneklésnek, hiszen bizonyítottan csökkenti a vérnyomást, erősíti az immunrendszert, valamint boldogsághormonokat is felszabadít, amivel segít a szorongás leküzdésében. De ezen túl aktiválja az agy érzelmi központját,

és javítja a memóriánkat is. De ami a legfontosabb, azt az évek során éreztem és értettem meg, hogy az ének vezetése nem egy feladat, hanem egy lehetőség, hogy a gyülekezet könyvében ki tudja nyitni szívét Isten igéjének befogadására. Így vált számomra a feladatból lehetőség a szolgálatra. Egy életmódja miatt súlyos beteg fiatalember esete jut eszembe, akinek utolsó perceiben a „Hadd menjek, Istenem, mindig feléd...” kezdetű éneket énekeltem, és akinek arcán a legör-

dülő két könnycsepp is azt igazolta számomra, hogy az éneklésnek milyen fontos szerepe van Isten igéjének továbbadásában.

Dr. Bartha Zsolt

Kislánként mindig szorongva ültem az iskolapadban. Félttem a kudarctól. Vágytam egy kedves, mosolygós tanító néni-re, aki feloldja bennem ezt a rossz érzést, de nem kaptam. Úgy tűnik, Istennek az volt a terve, hogy nehézségek alatt épüljek. Édesanyám óvónőként dolgozott. Sokszor voltam a munkahelyén, és láttam, hogy az óvodásai mennyire szeretik őt, és milyen nagy örömmel jönnek reggelente Zsóka nénihez. Megfogalmazódott bennem, hogy én is ilyen szeretnék lenni. Egy igazi pedagógus! Megértettem, hogy a nehéz iskolai éveket azért kaptam Istentől, hogy később segíthessek azokon a gyerekeken, akik hozzám hasonló módon viszonyulnak az elvárásokhoz. Megtanultam a szakmát, kezdődhetett a munka! Szívvel-lélekkel vettem bele magam

a feladatokba. Éreztem, hogy jó úton járok, jó helyen vagyok, és reméltem, hogy jó, amit csinálok. Ha elbizonytalanodtam, imádságban Isten segítségét kértem, és mindig megkaptam a választ. Sok év után azt mondhatom, hogy pedagógusként Istent szolgálni azt jelenti, hogy figyelek a gyerekekre, és az Ő szeretetén keresztül igyekszem kibontakoztatni a bennük rejlő kincseket. Néha nem nagy sza-

vakkal, csak apró gesztusokkal. Időnként nehéz, fárasztó és küzdelmes ez a feladat, és sokszor csak később látni, hogy beérett a munkám gyümölcse. Mégis sok erőt ad, hogy szolgálhatok. Hiszen, ha nincs benne a szívem, akkor ez csak munka. Ha benne van a szívem, akkor hivatás. Ha benne van Isten is, akkor szolgálat.

Kádár Boglárka

„...mert veled van Istened...” – Interjú a Harmathy lelkész házaspárral

Tíz éve érkeztek városunkba Istenhez vezetni, ígét hirdetni, közösséget építeni, formálni, adni. Szolgálni szívvel-lélekkel az Urat, és Szentlelke által a gyülekezet közösségét. Az elmúlt időszakról és a lelkipásztori hivatásról beszélgettünk dr. Harmathy András nagytiszteletű úrral és feleségével, dr. Harmathy Andrásné Ágota nagytiszteletű asszonnyal.

Egy kicsit visszatekintve az életetekre, hogyan hívott el titeket az Úr a lelkipásztori szolgálatra?

Harmathy Andrásné: Amikor megtértem, utána annyira átölelt az Isten szeretete, hogy én 24 órában akaratom szolgálni. Ez volt az út, hogy akkor a teológiára megyek. Persze alakult az életem, lelkészként, feleségként, anyaként kisgyerekekkel, hát az is egy 24 órás szolgálat. Ez a legfontosabb most is: az Urat szolgálni.

Harmathy András: Az elhívás nekem is azt jelenti, hogy Istené lehetek. Dacosság volt bennem, hogy ha itt minden a papokról szól, én megmutatom, hogy lehet másképp is szolgálni! Akkor villamosmérnöknek készültem. Aztán egy reggel Sámuel próféta igéjét olvastam, és azon keresztül szólt Isten, hogy nem jó helyen vagyok. Akkor egyértelmű volt, hogy a teológiára megyek.

Hogyan tudtátok összehangolni házastársaként az egyéni megszólításaitokat?

H.A.-né: Amikor beiratkoztam a teológiára, azt képzeltem, hogy egyedül maradok, az Úr és én megyünk majd, és mindenkit megtérítek, még a betörőket is, ha már jöttek, meghívom őket egy teára! Aztán megismerkedtünk Andrással, hát jó, akkor lesz még egy férjem is, kitaláltuk, így leszünk ketten, hogy akkor ő „harcos” nem lelkészként, én lelkészként. Aztán átfordult, hogy akkor majd inkább úgy lesz, hogy én leszek az ő beosztottja. Majd 30 év után önálló lelkészi állást kaptam én is.

Mik ezen a pályán a legnagyobb ajándékok és a legnagyobb nehézségek?

H.A.: Ugyanaz, az ember. A legnagyobb ajándék is az ember, a testvér, látni az Isten munkáját a másik életében, az öröm. A nehézség is az ember. A konfliktusokkal együtt, az óember, a magam alkalmatlanságával való vívás is. Egyrésztől felszabadító úgy megfogal-

mazni a lelkészi szolgálatot, hogy azért kapom a fizetésemet, hogy nézem Istent dolgozni, látni a csodáit. Másrésztől meg ez a frusztráló is, hogy amit igazán meg kéne oldani, betegséget, függőséget megszakítani, egy konfliktust kibékíteni, azt nem tudom megoldani.

H.A.-né: Nekem a legnagyobb ajándék az, hogy az Isten igéjével kell foglalkozni, és azt hirdetni. Ránk bízott a békéltetés szolgálata, az, hogy az Isten a nevét nekünk adja, hogy mi hirdessük. Ez minden vasárnap ilyen „térdremegős”, hogy azt mondjam, amit rám bízott, és nem az a lényeg, hogy én népszerű legyek, vagy jó legyen az a beszéd, hanem hogy az igehirdetés legyen. Nekem a nehézség, hogy amit én megértettem az igéből, hogyan adjam át. Mindig azzal az igénnyel megyek fel a szószékre, hogy itt most aztán úgy fogunk elmenni, hogy mindenkinek megváltozik a szíve, és ha nem ez történik, akkor mit csináltam rosszul? Közben meg ez a könnyűség is, hogy azt a munkát meg nem nekem kell elvégezni, miután az Isten sokkal nagyobb, mint a mi kis szerencsétlen szavaink. Nekem tisztán kell hirdetni az Isten szavát, aki majd elvégzi.

Milyen reményekkel érkeztetek tíz évvel ezelőtt Szentendrére?

H.A.: Józsué igéje volt a bátorítás, amivel elindultunk. *„Megparancsolom neked, hogy légy erős és bátor, ne félj és ne rettegj, mert veled van Istened, az Úr, mindenütt, amerre csak jársz.”* (Józs 1,9) azóta is vissza-visszajön ez a parancs. Azt láttuk, tíz évvel ezelőtt a közösségi élet nagyon kevés volt a gyülekezetben, úgy éreztük, hogy ez az, amiben mi tudnánk valami változást hozni, boldogan jöttünk erre. Az én lelki ajándékom, hogy szeretek kitalálni, elkezdni, megcsinálni valamit. Szigetszentmiklóson nagyon sokat kaptunk. Megélhettük, hogy a nullából kinő egy gyülekezet, és részben azt éreztük, hogy azért ér véget a szolgálatunk, mert megnőttünk, de szeretnénk kicsik, elveszettek lenni, és imádságból élni. Azok a feladatok, amikbe itt kerültünk, meghaladnak bennünket, de ez sokkal jobb állapot, amikor az ember rászorul Istenre. Igazából tíz év után jutottunk el oda, hogy zendüljön ki az evangélium a gyülekezetből, és egyre hangsúlyosabb bennem, mi van azokkal az emberekkel, akik nincsenek itt a gyülekezetben, pedig szükségük volna rá.

Milyen változások történtek az elmúlt évek alatt? Hogyan formálta az Úr az életeteket?

H.A.: Egy ember életében sok a tíz év, és pláne, hogy az élet közepén vagyunk, de az sem mindegy, hogy ez már nem a kisgyerekes tíz évünk. Öt gyermekünk közül hárman kirepültek. Közben meg el is árvultunk. Szüleim, apukám is meghalt, anyósom is lelépült, sok minden történt velünk. Mélyülés, gazdagodás is van ebben az időszakban, de azért nekem ez nehezebb. Most azt tanulom, hogy nem feltétlen én csinálom a dolgokat, hanem hogyan tudom segíteni azokat, akik csinálják, és magamat visszafogni.

Fotó: Tóth András

A családnak a változása meg olyan szép, ahogy a gyerekeink együtt vannak velünk. Amikor itt az ifjúsági zenekarok elindultak, ott álltak kint zenélni. Nem edzettük őket erre, hanem ők ezt akarták. A legkisebb fiúnk már teológus hallgató. De az Isten szolgálata, az nem feltétlenül lelkészi szolgálatot jelent. Olyan jó látni például Balázson, a legidősebb fiúnkon ezt, aki azt szokta mondani, hogy „ugyanazt csinálom, mint te”. „Hogy értetted fiam, amikor videókat vágysz, meg a REFISZ-ben dolgozol igazgatóként...?” – mert, hogy egyébként a Bibliával, emberekkel foglalkozik, közösséget épít, meg az igével szolgál, tényleg ugyanazt csináljuk. Ez egy ajándék.

Ágota, korábban beosztott lelkészként, iskolalelkészként is szolgáltál, jelenleg női spi-

rituális vagy a teológián, illetve ideiglenes diákotthon-vezető. Nehéz volt a váltás?

H.A.-né: Félttem tőle, meg nehéz döntés is volt. Én szerettem itt a gyülekezetben, gimnáziumban, óvodában lenni. Sokat tanultam, hogy el tudjam látni az intézményi szolgálatot, de valahogy azt éreztem, hogy nem tudom átadni, amit szeretnék, pedig mindent megteszek. Ez a hívás megszólított, de először tiltakoztam ellene. Amikor aztán kiderült, hogy engem választottak erre a feladatra, akkor az nekem teljesen biztos volt, hogy ezt Isten akarta így, és azóta is ezt érzem, hogy igen, a helyemen vagyok, hogy szükség van rám, szeretnek. A lelki növekedésben, a hitben való mélyülésben segítem a teológus hallgatókat, nehéz teológiai kérdésektől elkezdve a hétköznapi problémákig. Nagy felelősség és nagy megtiszteltetés.

Emellett kértem, hogy megmaradjon az is, hogy néha prédikálhassak még itt a gyülekezetben.

Szeretnék köszönetet mondani mindannyiunk nevében, nagyon sokat kaptunk tőletek az elmúlt évek alatt! Egyben kérdezlek is titeket, hogyan segíthet egy gyülekezeti tag a lelkipásztornak a szolgálatban?

H.A.: Ha ti erősen álltok az Úrban, akkor mi szárnyalunk. amikor a gyülekezeti tag éli a Krisztust, akkor énnekem csak le kell ülni, mint egy gyereknek, és csodálni, hogy Isten milyen gyönyörűen munkálkodik a másik életében is. Akkor jó lesz prédikálni, ha jönnek a bizonyágtételek, és az ember azt érzi, hogy ez az egész nem hiábavaló.

H.A.-né: Nagyon sok segítséget kaptunk eddig is, barátságokban, ételekben, anyagiakban stb. Én nem tudok szerepet játszani, és amikor ezért nem megvetés, hanem szeretet érkezik a testvérektől, akkor az is segítség, hiszen ember vagyok én is. Az ölelések, a meghallgatások, hogy lehet sírni is akár, vagy hogy a gyerekeinket is körülveszik és megszólítják, mind-mind segítség. Nem is tudjuk felmérni, hogy mekkora! És az is segítség a gyülekezettől, amikor a lelkész lelkész lehet, és elfogadják azt, hogy őt arra hívta el az Isten, hogy a pásztoruk legyen, ami azzal is jár, hogy elfogadják, azt is, amit mond, és mennek utána.

Wieland Brigitta

Könyvajánló

Rowan Williams: Tanítványként az úton – A keresztény élet esszenciájáról

„Ha valaki nem hordozza a maga keresztjét, és nem jön utánam, az nem lehet az én tanítványom.” (Lk 14,27)

A tanítványság, mint Jézus engedelmségre hívása követői felé, így felém is, a mai napig azt a szégyenérzetet kelti bennem, hogy kevés vagyok ehhez a szolgálathoz. Ez a könyvecske segít abban, hogy mégis elinduljunk ezen az úton.

A könyv sorra veszi azokat a keresztény emberre jellemző tulajdonságokat, amelyek nélkülözhetetlenek azok számára, akik Krisztus tanítványaként szeretnének a hit útján járni. A szerző kifejti, hogy a tanítványság egy létállapot, amelyben a hívő megszakítás nélkül hallgatja Mestere szavát, figyeli cselekedeteit, és eközben felismerésekben kibontakozik előtte a nagy történet, a valóság. A tanítvány szüntelen önvizsgálatot tart, nyitott-e Krisztus Lelkére? Követi-e Jézust oda, ahová hív, és ahol lennie kell? Nézzük-e úgy keresztény testvé-

Fotó: Tóth András

reinkre, hogy benne is Isten ajándékai rejlenek számunkra? A kereszténység fontos alapelemeit érintve, mint a hit, remény, szeretet, megbocsátás, szentség, szolgálat és a Lélek szerinti élet, ad a szerző útmutatást arra, hogyan tudunk igaz tanítványokká válni Jézus követésében.

Hálás vagyok, hogy kezembe került ez a könyv, mert biztatást ad, és vezet abban, hogyan osztozhatunk az Atya szeretetében mások felé fordulva.

Gyülekezetünk iratterjesztésszolgálat az évek során sok bölcs gondolatot és isteni igazságot juttatott el gyülekezetünk tagjaihoz a könyvek beszerzése és terjesztése révén, miközben a szolgálatban állók maguk is épültek a könyvek olvasása által. Várunk szeretettel testvéreket, akik szívesen osztoznának velünk ebben a szolgálathoz.

Csaba Gitta

Vers

*Mély gyászba borult az egész természet,
midőn Krisztus urunk a keresztfán végzett.
Jámbor tanítványok zokogva siratták,
mint jó gyermek az ő édesanyját.
De harmadnap múlva megnyílt a sír szája,
s kilépett belőle az élet királya.
Megmutatván ezzel, hogy van feltámadás,
a síron túl örök jutalmazás.
Szívemből kívánom, a pár hímet elvárom.*

(18–19. századi népies passiószöveg,
később locsolóvers, Vincze Jenő testvérünktől)

